

Сьогодні дід Свирид сидить на колодках і регочеться, аж розлягається.

І так припадає до Ониськи (молодиця така в нашому селі є), що аж ніяк не подумаєш, що дідові вісімдесят дев'ять.

Ониська махає на діда Свирида рукою, а сама від сміху аж здригається.

А дід, а дід... мало не вщипне.

— Чого ви, — питаю, — такі веселі, дідусю?

— Розказую...

— Що ж ви такого розказуєте, веселого?

— Як я в румунах був.

— В яких румунах?

— У Антонесках!

— Антонеску — тож румунський міністр головний!

— А дурний!

— Хто?

— Антонеску!

— А розумний хто?

— Я! І мила набрався, і тютюну, і солі!

— Якого мила?

— Румунського.

— А тютюну?

— І тютюну румунського. Та ще й десять пачок сірників дало!

— Кому?

— Мені.

— За віщо?

— А за те, що я румун!

— Ну, звиняйте, дідусю, щось ви тут, як той казав, бре-бре...

— А не встати мені з цього місця!

— Та ви ж, даруйте мені на цім слові, рудуваті, а румуни ж чорні.

— Так, може ж, у мене "другий супруг" чорнявий!

— Який другий?

— А Лукерка!

— Та Лукерка ж — царство їй небесне!

— То нічого! Хіба в небесне царство чорнявих не приймають?

— Та то як трапиться...

— Ото ж бо воно й є! Та ви слухайте. Тут у нас за тих німецьких румун чи румунських німців така притичина трапилась, що й досі до пам'яті не прийду. І вночі регочусь. Румунська, значить, влада прислала до нашого району цілу делегацію виявити всіх громадян румунської та молдаванської національності. А я на той час якраз із лісу од партизан у розвідку прийшов. Аж тут наказ: усім старостам дати відомості повітовому начальникові:

1. Які жителі на селі розмовляють або розуміють румунську мову;

2. Людьми румунського чи молдаванського походження являються також і ті, де один із супругів являється румунського чи молдаванського походження;

3. Ці громадяни одержать подарок від румунської влади: 1 кілограм мила, 1 кілограм солі, 5 пачок тютюну і 10 пачок сірників[3].

Як я прочитав, аж підскочив! У хлопців, у лісі, знаю ж, ні мила, ні тютюну, ні сірників. Я — до всіх наших, і до бабів, і до чоловіків:

— Записуйся в румуни! Хлопці в лісі без нічого.

Посунули до старости:

— Пиши всіх у румуни!

Він до мене:

— Який же, — каже, — ти румун, коли ти зроду-віку на скрипку не грав?! І рудий?!

А я йому:

— Я таки справді, може, й не дуже румун, так моя Лукерка, "другий супруг", така вже була румунка, що й самого Антонеску б переавересчила. Чорнява, од мамалиґи, було, й за вухо не одтягнеш, а як почує, було, скрипку, то на лаві її аж підкидає. Такої румунки й у Бухаресті не вздриш.

Так ото й пішло: хто з чоловіків на румуна не виходить, у того "другий супруг" — жінка, значить, — чистокровна румунка. А хто з жінок українка, у неї чоловік просто хоч у румунські королі.

Приніс я тоді хлопцям у ліс і мила, і тютюну, й солі.

— Мийтесь, — кажу, — хлопці, куріть, світіть, соліть. А час прийде, ми тоді всім народом своє місце знайдемо: нам — наше, молдаванам — Молдавія, румунам — Румунія... Та, гадаю, що й Антонеску з Гітлером на шибениці помістяться. А не помістяться на одній — дві зробимо.